

ABSTRAKT

VÝCHOZÍ PODMÍNKY: Rhinitida je jedním z příčin pozdějšího rozvoje astmatu. Jedná se o onemocnění velmi obtěžující a snižující kvalitu života. Prevalence neustále narůstá nejen v dětství. Bylo již popsáno mnoho rizikových a protektivních faktorů důležitých pro rozvoj atopických onemocnění a rhinitidy.

CÍLE STUDIE: Porovnat dvě skupiny dětí (rhinitici a kontrolní skupina) s rozdílnými rizikovými a protektivními faktory pro rozvoj rhinitidy. Rozpoznání rizikových faktorů nám může pomoci navrhnout příslušné preventivní programy a zlepšit naši znalost onemocnění.

METODY: Bylo rozesláno 3848 anonymních a strukturovaných dotazníků do českých základních škol. Dotazník vyplňovali za děti rodiče a byl zaměřen na zjištění okolností těhotenství matky a podmínky života dítěte během tří období (první dva roky života, 6.-7. rok a 12.-13. rok). Navráceno bylo 2050 vyplněných dotazníků a my jsme se zaměřili na skupinu 334 rhinitických dětí a 765 nealergických dětí jako referenční skupinu. Rhinitikem bylo to dítě, u kterého byly uváděny obtíže: sezónní rýma nebo celoroční rýma, alespoň jednou během sledovaných období.

VÝSLEDKY: Jako rizikové statisticky významné faktory jsme označili – bydlení v činžovních bytech, vlhkost a plíseň v domácnosti, kouření doma, častější onemocnění otitis media, adenoidektomie, spála, tonsilektomie, častější výskyt horeček, častější opakování onemocnění se zvýšenou teplotou, častější užívání antibiotik, výskyt dětských červů, častější kontakt se zvířaty např. hlodavci, pes v bytě, nadýmání, výživa pomocí náhrady mateřského mléka, konzumace pouze rostlinných tuků. Jako rizikové i když ne statisticky významné se jevila infekce dětskými červy dvakrát ročně, bydlení v cihlovém činžovním domě. Mezi ochranné vlivy patří: bydlení na vesnici a v novém rodinném domě, suché prostředí, nekuřácké prostředí, otitis media jednou ročně, výskyt horečky jednou ročně, opakování nemocí s teplotou po třech měsících, neužívání antibiotik nebo jen jedné kúry, delší doba kojení, výživa rostlinnými i živočišnými tuky (některé výsledky byly významné a některé se blížily hladině významnosti). Vliv kontaktu hospodářských zvířat jsme statisticky neprokázali, stejně jako vliv masa v jídelníčku, používání kosmetiky a

Babrňáková Lenka – Predispoziční faktory vzniku rhinitidy, Univerzita Karlova v Praze, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, 2009

převládajícího způsobu očisty těla, ani vliv očkování a prvního kontaktu po narození nebo první noci po narození.

ZÁVĚR: V této studii jsme prokázali, že mnoho postnatálních faktorů je spojeno se vznikem rhinitidy v dětství. To dokazuje, že období prvních let po narození je důležité pro vývoj imunitního systému, ale takéž prenatální vývoj a mnoho dalších faktorů může určit sklon k rhinitidě.